

De Europese privacywetgeving toegepast op de jeugddienst

GDPR in 7 stappen

Tekst: Annelies Schepers Beeld: Freepik

De General Data Protection Regulation [GDPR of Algemene Verordening Gegevensbescherming - AVG] valt niet zomaar uit de lucht. Het is een herziening van de Europese privacywetgeving uit 1995. De principes blijven dezelfde maar de methodes zijn erg veranderd. De digitale technologie en de globalisering hebben de voorbije 20 jaar immers niet stilgestaan. Privacy en gegevensbescherming, en hoe we ermee omgaan in een tijd van dotcom- haaien, hadden dringend een update nodig.

Dat heeft natuurlijk ook zijn weerslag op de werking van het gemeentebestuur en de jeugddienst in het bijzonder. Luk Tas van Schwitch geeft 7 stappen om je tegen 25 mei 2018 in regel te stellen met de nieuwe GDPR-wetgeving.

1. Bewustmaking

Elke overheid is verplicht om een Data Protection Officer [DPO] aan te duiden of aan te werven. Deze DPO ondersteunt de gemeente om zich in regel te brengen met de GDPR.

Pols binnen jouw gemeente hoe ver ze staan met het privacy- of GDPR-beleid. Weet wie er binnen het gemeentebestuur mee belast is. Ga met de gemeentelijke DPO rond de tafel zitten om de gevolgen voor jouw werking te bespreken.

2. Inventariseer. Wie, wat, waar, hoe, waarom, en voor hoe lang

Maak een duidelijk overzicht van wie welke gegevens hoe, waar en voor hoe lang verwerkt. Beschrijf hoe je persoonsgegevens deelt tussen collega's/leidingsploegen, met andere organisaties, deelnemers,... en via welk kanaal.

Welke info vraag je aan jeugdwerkinitiatieven voor de subsidiëring van hun werkingsmiddelen? Hoe vraag je die info op? Is dat digitaal of op papier? Waar bewaar je die info en voor hoe lang? Hoe schrijven ouders hun kinderen in voor de speelpleinwerking? Welke info vraag je aan hen?

3. Analyse

Schrappen ...

Je hebt nu een duidelijk overzicht. Bekijk en omschrijf nu goed voor welke doeleinden je bijvoorbeeld leden- en gebruikersgegevens verzamelt en verwerkt. Ga na of het wel nodig is om al die gegevens zo lang te bewaren. Schrap de gegevens die je eigenlijk niet nodig hebt voor het uitvoeren van je activiteiten.

Welke gegevens vraag je op en bewaar je bijvoorbeeld op basis van een subsidiereglement? Heb je effectief al deze informatie nodig en staan hierrond duidelijke voorwaarden in het reglement?

... kiezen ...

Wat is een gegronde basis om persoonsgegevens te verwerken? De GDPR somt 6 doeleinden op. Maak je keuze en laat duidelijk weten aan al je leden, vrijwilligers, deelnemers,... op welke basis jouw organisatie persoonsgegevens verwerkt.

Schakel je een jobstudent in tijdens de zomervakantie, dan heb je een contractuele basis. Legt het jeugdhuis gegevens van bestuurders neer in een statutenwijziging, dan is dat een wettelijke verplichting [vzw-wetgeving].

... en maatregelen treffen ...

Welke maatregelen moet je treffen om de persoonsgegevens van je leden te beschermen? Dit gaat van organisatorische maatregelen tot technische en soms juridische maatregelen.

Heel wat eenvoudige stappen maken je organisatie al snel GDPR-proof. Schrap bijvoorbeeld e-mailadressen, telefoonnummers, geboortedata op de deelnemerslijsten die aanwezigen tekenen. Voorzie een degelijk paswoordenbeleid, zorg dat niet iedereen zomaar inzage heeft in de medische fiches. Gooi de CC-knop van je pc en maak hem BCC, ...

MEER INFO

<http://scwitch.be/nieuws/online-toelichting-gdpr-lokale-verenigingen/>

4. Het register (verplicht document)

Je bent verplicht een register bij te houden over de gegevens die je verwerkt. Daarin neem je volgende zaken zeker op: doeleinde, soort gegevens die je verwerkt, van wie je de gegevens bijhoudt (leden, vrijwilligers,...) of je de gegevens krijgt of doorgeeft aan derden, hoe lang je ze bewaart en hoe je ze beveiligt. Dit doe je per 'verwerkingsactie'. Een voorbeeld vind je op scwitch.be/toolkit onder GDPR lokale verenigingen.

5. De privacyverklaring: duidelijk en transparant informeren

Open communicatie is de sleutel in de GDPR-aanpak. Informeer heel duidelijk en actief - zonder dat de betrokkene erom moet vragen - hoe je omgaat met persoonsgegevens, waarom je ze verwerkt, voor hoelang, of en hoe je ze doorgeeft aan derden etc. Geef duidelijk mee hoe ze van hun rechten kunnen gebruikmaken. En bij wie ze terecht kunnen binnen je organisatie. Verzamel die informatie in de privacyverklaring van je organisatie. Meestal vind je de privacyverklaring op de homepage van een website.

6. Kan je antwoorden op vragen?

Iedereen, wiens gegevens je gebruikt, heeft rechten als het gaat over zijn/haar privacy. De belangrijkste rechten zijn: recht op informatie, inzage, aanpassing gegevens, laten verdwijnen van gegevens uit bestanden en intrekking toestemming. Elke organisatie moet kunnen antwoorden of ingaan op de vragen die leden, deelnemers,... hierover stellen. Denk goed na over hoe je omgaat met mogelijke vragen over de toepassing van die rechten.

"Ik wil dat je mijn kind schrapt uit de databank van de kinderopvang." Welk antwoord krijgt deze ouder?"

7. Datalekken

Maak afspraken over melding van datalekken. Dit kan gaan van het verlies van een laptop of gsm met telefoonnummers tot hacking door duistere datadierven. Je bent namelijk verplicht om dataverlies die schade kan veroorzaken aan de betrokkenen binnen de 72 u te melden aan de Privacycommissie.